

VARNOSTNI LIST

v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z
Uredbo Komisije (EU) 2020/878

BYK-1770

Verzija: 5.1

SDB_SI

Datum revizije: 19.01.2026

Datum zadnje izdaje: 03.02.2023

Datum priprave: 20.01.2026

ODDELEK 1: Identifikacija snovi/zmesi in družbe/podjetja

1.1 Identifikator izdelka

Trgovsko ime : BYK-1770
Koda proizvoda : 000000000000111195

1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe

Uporaba snovi/zmesi : Defoamer

1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

Družba : BYK-Chemie GmbH
Abelstrasse 45
46483 Wesel
Telefon : +49 281 670-0
Telefaks : +49 281 65735

Informacije : Regulatory Affairs
Telefon : +49 281 670-23532
Telefaks : +49 281 670-23533
Elektronski naslov (pristojna oseba) : GHS.BYK@altana.com

1.4 Telefonska številka za nujne primere

+44 1235 239670

ODDELEK 2: Določitev nevarnosti

2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi

Razvrstitev (UREDBA (ES) št. 1272/2008)

Ni nevarna snov ali zmes.

2.2 Elementi etikete

Etiketiranje (UREDBA (ES) št. 1272/2008)

Potreben ni noben piktogram za nevarnost, opozorilna beseda, stavki o nevarnosti in previdnostni stavki.

2.3 Druge nevarnosti

Snov/mešanica ne vsebuje komponent, ki so obstojne, bioakumulacijske in strupene (PBT) ali izredno obstojne in zelo bioakumulacijske (vPvB) v koncentracijah 0,1% ali več.

Ekološki podatki: Snov/zmes ne vsebuje sestavin, ki bi glede na člen 57(f) Uredbe REACH ali Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/2100 ali Uredbo Komisije (EU) 2018/605 vsebovale lastnosti endokrinih motilcev na ravni 0,1 % ali višje.

VARNOSTNI LIST

v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z
Uredbo Komisije (EU) 2020/878

BYK-1770

Verzija: 5.1
SDB_SI

Datum revizije: 19.01.2026

Datum zadnje izdaje: 03.02.2023
Datum priprave: 20.01.2026

Toksikološki podatki: Snov/zmes ne vsebuje sestavin, ki bi glede na člen 57(f) Uredbe REACH ali Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/2100 ali Uredbo Komisije (EU) 2018/605 vsebovale lastnosti endokrinih motilcev na ravni 0,1 % ali višje.

ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavinah

3.2 Zmesi

Kemijska narava : Polyether modified polydimethylsiloxane

Sestavine

Opombe : Ni nevarnih sestavin

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč

4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč

- Splošni nasveti : Ne pustiti ponesrečenca brez oskrbe.
- Pri vdihavanju : Pri nezvesti namestite v bočni položaj in pokličite zdravnika.
Če simptomi ne izginejo, pokličite zdravnika.
- Pri stiku z očmi : Odstraniti kontaktne leče.
Zaščitite nepoškodovano oko.
Pri dolgotrajnem draženju oči poiščite zdravnika-specialista.
- Pri zaužitju : Dihalne poti morajo biti prehodne.
Ne dajajte mleka ali alkoholnih pijač.
Nikoli ne dajajte nezvestni osebi nicesar peroralno (v usta).
Če simptomi ne izginejo, pokličite zdravnika.

4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli

Simptomi : Ni razpoložljivih informacij.

4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

Zdravljenje : Ni razpoložljivih informacij.

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

5.1 Sredstva za gašenje

- Ustrezna sredstva za gašenje : Pena
Ogljikov dioksid (CO₂)
Suha kemikalija
- Neustrezna sredstva za : Zelo voluminozen vodni curek

VARNOSTNI LIST

v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z
Uredbo Komisije (EU) 2020/878

BYK-1770

Verzija: 5.1

SDB_SI

Datum revizije: 19.01.2026

Datum zadnje izdaje: 03.02.2023

Datum priprave: 20.01.2026

gašenje

5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo

Nevarni proizvodi : ogljikova oksida
izgorevanja

5.3 Nasvet za gasilce

Posebna zaščitna oprema za gasilce : Po potrebi nosite pri gašenju neodvisen (avtonomen) dihalni aparat.

Dodatne informacije : Standarden postopek za kemijske požare.
Uporabljajte gasilne ukrepe, ki so primerni lokalnim
okolščinam in bližnjemu okolju.

ODDELEK 6: Ukrepi ob nenamernih izpustih

6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

Osebni varnostni ukrepi : Uporabljajte osebno varovalno opremo.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi

Okoljevarstveni ukrepi : Preprečiti sproščanje izdelka v kanalizacijo, vodotoke ali zemljo.

6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje

Metode čiščenja : Obrišite z adsorpcijskim materialom (npr. krpo, prejo).
Hranite v primernih in zaprtih odlagalnih posodah.

6.4 Sklicevanje na druge oddelke

Za navodila za odstranjevanje glejte odsek 13., Za osebno zaščito glejte oddelek 8.

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje

Navodilo za varno rokovanje : Za osebno zaščito glejte oddelek 8.
Na prodročju uporabe naj bo prepovedano kaditi, jesti in piti.
Navodila za varstvo pred požarom in eksplozijo : Normalni ukrepi za preventivno požarno varnost.

Higienski ukrepi : Splošna industrijska higienska praksa.

7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

Zahteve glede skladinih prostorov in posod : Električne inštalacije / delovni materiali morajo ustrezati tehnološkim varnostnim standardom.

Navodila za običajno skladiščenje : Nobenih materialov ni treba posebej omenjati.

VARNOSTNI LIST

v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z
Uredbo Komisije (EU) 2020/878

BYK-1770

Verzija: 5.1

SDB_SI

Datum revizije: 19.01.2026

Datum zadnje izdaje: 03.02.2023

Datum priprave: 20.01.2026

Nadaljnje informacije o : Pri predpisanem skladiščenju in uporabi ne razpade.
obstojnosti pri skladiščenju

7.3 Posebne končne uporabe

Posebni način(-i) uporabe : Ni razpoložljivih podatkov

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

8.1 Parametri nadzora

Mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost

Ne vsebuje snovi z mejnimi vrednostmi za poklicno izpostavljenost.

8.2 Nadzor izpostavljenosti

Osebna varovalna oprema

Zaščito za oči/obraz : Zaščitna očala

Zaščita rok

Material : Rokavice iz PVC ali drugih plastičnih materialov

Čas prodiranja : 120,00 min

Zaščita kože : zaščitno oblačilo

Zaščita dihal : Normalno ni potrebna nobena osebna oprema za zaščito dihal.

Nadzor izpostavljenosti okolja

Splošni nasveti : Preprečiti sproščanje izdelka v kanalizacijo, vodotoke ali zemljo.

ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti

9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih

Agregatno stanje : tekočina

Barva : brezbarvna

Vonj : neznatni

Mejne vrednosti vonja : Ni razpoložljivih podatkov

Tališče/ območje tališča : < 0 °C
Metoda: derived

Začetno vrelišče : > 200 °C
Metoda: derived

Zgornja meja eksplozivnosti / : Ni razpoložljivih podatkov
Zgornja omejitev vnetljivosti

Spodnja meja eksplozivnosti / : Ni razpoložljivih podatkov
Spodnja omejitev vnetljivosti

VARNOSTNI LIST

v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z
Uredbo Komisije (EU) 2020/878

BYK-1770

Verzija: 5.1
SDB_SI

Datum revizije: 19.01.2026

Datum zadnje izdaje: 03.02.2023
Datum priprave: 20.01.2026

Plamenišče	:	> 100,00 °C Metoda: 49 (Pensky-Martens)
Temperatura samovžiga	:	> 200 °C Metoda: DIN 51794
Temperatura razpadanja	:	Ni razpoložljivih podatkov
pH	:	6 (20 °C) Koncentracija: 1 % Metoda: Universal pH-value indicator
Viskoznost		
Viskoznost, dinamična	:	Ni razpoložljivih podatkov
Viskoznost, kinematična	:	Ni razpoložljivih podatkov
Topnost		
Topnost v vodi	:	nemešljivo
Topnost v drugih topilih	:	Ni razpoložljivih podatkov
Porazdelitveni koeficient: n-oktanol/voda	:	Ni razpoložljivih podatkov
Parni tlak	:	< 1 hPa (20 °C) Metoda: derived
Relativna gostota	:	Ni razpoložljivih podatkov
Gostota	:	1,0050 g/cm ³ (20 °C, 1.013 hPa) Metoda: 4 (20°C oscillating U-tube)
Nasipna gostota	:	Ni smiselno
Relativna gostota par/hlapov	:	Ni razpoložljivih podatkov

9.2 Drugi podatki

Vnetljivost (tekočine)	:	Pospešuje gorenje
Hitrost izparevanja	:	Ni razpoložljivih podatkov
Površinska napetost	:	Ni razpoložljivih podatkov

ODDELEK 10: Obstočnost in reaktivnost

10.1 Reaktivnost

Pri predpisanem skladiščenju in uporabi ne razpade.

VARNOSTNI LIST

v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z
Uredbo Komisije (EU) 2020/878

BYK-1770

Verzija: 5.1

SDB_SI

Datum revizije: 19.01.2026

Datum zadnje izdaje: 03.02.2023

Datum priprave: 20.01.2026

10.2 Kemijska stabilnost

Pri predpisanem skladiščenju in uporabi ne razpade.

10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij

Nevarne reakcije : Obstoje pri priporočenih pogojih skladiščenja.
Ni omembe vrednega tveganja.

10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti

Pogoji, ki se jim je treba izogniti : Ni razpoložljivih podatkov

10.5 Nezdružljivi materiali

Materiali, ki se jim je treba izogniti : Močni oksidanti

10.6 Nevarni produkti razgradnje

Pri predpisanem skladiščenju in uporabi ne razpade.

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

11.1 Podatki o razredih nevarnosti, kakor so opredeljeni v Uredbi (ES) št. 1272/2008

Akutna strupenost

Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

Proizvod:

Akutna oralna strupenost : Opombe: Ni razpoložljivih podatkov

Jedkost za kožo/draženje kože

Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

Proizvod:

Opombe : Ni razpoložljivih podatkov

Resne okvare oči/draženje

Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

Proizvod:

Opombe : Ni razpoložljivih podatkov

Preobčutljivost pri vdihavanju in preobčutljivost kože

Preobčutljivost v stiku s kožo

Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

Preobčutljivost dihal

Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

Proizvod:

Opombe : Ni razpoložljivih podatkov

VARNOSTNI LIST

v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z
Uredbo Komisije (EU) 2020/878

BYK-1770

Verzija: 5.1

SDB_SI

Datum revizije: 19.01.2026

Datum zadnje izdaje: 03.02.2023

Datum priprave: 20.01.2026

Mutagenost za zarodne celice

Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

Proizvod:

Genotoksičnost in vitro : Opombe: Ni razpoložljivih podatkov

Genotoksičnost in vivo : Opombe: Ni razpoložljivih podatkov

Rakotvornost

Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

Proizvod:

Opombe : Ni razpoložljivih podatkov

Strupenost za razmnoževanje

Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

Proizvod:

Vplivi na plodnost : Opombe: Ni razpoložljivih podatkov

Vplivi na razvoj zarodka : Opombe: Ni razpoložljivih podatkov

STOT - enkratna izpostavljenost

Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

Proizvod:

Opombe : Ni razpoložljivih podatkov

STOT - ponavljajoča se izpostavljenost

Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

Proizvod:

Opombe : Ni razpoložljivih podatkov

Toksičnost pri vdihavanju

Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

Proizvod:

Ni razpoložljivih podatkov

11.2 Podatki o drugih nevarnostih

Lastnosti endokrinih motilcev

Proizvod:

Ocena : Snov/zmes ne vsebuje sestavin, ki bi glede na člen 57(f)
Uredbe REACH ali Delegirano uredbo Komisije (EU)
2017/2100 ali Uredbo Komisije (EU) 2018/605 vsebovale

VARNOSTNI LIST

v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z
Uredbo Komisije (EU) 2020/878

BYK-1770

Verzija: 5.1
SDB_SI

Datum revizije: 19.01.2026

Datum zadnje izdaje: 03.02.2023
Datum priprave: 20.01.2026

lastnosti endokrinih motilcev na ravni 0,1 % ali višje.

Dodatne informacije

Proizvod:

Opombe : Ni razpoložljivih podatkov

ODDELEK 12: Ekološki podatki

12.1 Strupenost

Proizvod:

Strupenost za ribe : Opombe: Ni razpoložljivih podatkov

12.2 Obstočnost in razgradljivost

Proizvod:

Biorazgradljivost : Opombe: Ni razpoložljivih podatkov

12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih

Proizvod:

Bioakumulacija : Opombe: Ni razpoložljivih podatkov

12.4 Mobilnost v tleh

Ni razpoložljivih podatkov

12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB

Proizvod:

Ocena : Snov/mešanica ne vsebuje komponent, ki so obstojne, bioakumulacijske in strupene (PBT) ali izredno obstojne in zelo bioakumulacijske (vPvB) v koncentracijah 0,1% ali več.

12.6 Lastnosti endokrinih motilcev

Proizvod:

Ocena : Snov/zmes ne vsebuje sestavin, ki bi glede na člen 57(f) Uredbe REACH ali Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/2100 ali Uredbo Komisije (EU) 2018/605 vsebovale lastnosti endokrinih motilcev na ravni 0,1 % ali višje.

12.7 Drugi škodljivi učinki

Proizvod:

Dodatne okoljevarstvene informacije : Ni razpoložljivih podatkov

VARNOSTNI LIST

v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z
Uredbo Komisije (EU) 2020/878

BYK-1770

Verzija: 5.1
SDB_SI

Datum revizije: 19.01.2026

Datum zadnje izdaje: 03.02.2023
Datum priprave: 20.01.2026

ODDELEK 13: Odstranjevanje

13.1 Metode ravnanja z odpadki

Kontaminirana embalaža/pakiranje : Prazne posode je treba dostaviti pooblaščenim osebam za ravnanje z odpadki na recikliranje ali odlaganje.

ODDELEK 14: Podatki o prevozu

14.1 Številka ZN in številka ID

ADR : Ni razvrščeno kot nevarno blago
RID : Ni razvrščeno kot nevarno blago
IMDG : Ni razvrščeno kot nevarno blago
IATA : Ni razvrščeno kot nevarno blago

14.2 Pravilno odpremno ime ZN

ADR : Ni razvrščeno kot nevarno blago
RID : Ni razvrščeno kot nevarno blago
IMDG : Ni razvrščeno kot nevarno blago
IATA : Ni razvrščeno kot nevarno blago

14.3 Razredi nevarnosti prevoza

ADR : Ni razvrščeno kot nevarno blago
RID : Ni razvrščeno kot nevarno blago
IMDG : Ni razvrščeno kot nevarno blago
IATA : Ni razvrščeno kot nevarno blago

14.4 Skupina embalaže

ADR : Ni razvrščeno kot nevarno blago
RID : Ni razvrščeno kot nevarno blago
IMDG : Ni razvrščeno kot nevarno blago
IATA (Tovor) : Ni razvrščeno kot nevarno blago
IATA (Potnik) : Ni razvrščeno kot nevarno blago

14.5 Nevarnosti za okolje

Ni razvrščeno kot nevarno blago

14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika

Ni smiselno

14.7 Pomorski prevoz v razsutem stanju v skladu z instrumenti IMO

Ne velja za izdelek kot je dobavljen.

VARNOSTNI LIST

v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z
Uredbo Komisije (EU) 2020/878

BYK-1770

Verzija: 5.1
SDB_SI

Datum revizije: 19.01.2026

Datum zadnje izdaje: 03.02.2023
Datum priprave: 20.01.2026

ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki

15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes

REACH - Omejitve proizvodnje, dajanja v promet in uporabe nekaterih nevarnih snovi, zmesi in izdelkov (Priloga XVII)	:	Upoštevati je treba pogoje omejitve za naslednje vnose: Številka na seznamu 75: Če nameravate ta izdelek uporabiti kot črnilo za tetoviranje, se obrnite na svojega prodajalca.
REACH - Seznam kandidatnih snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, za avtorizacijo (59. člen).	:	Ta proizvod ne vsebuje snovi, ki zelo zbuja skrb (Uredba (ES) št. 1907/2006 (REACH), 57. člen).
REACH - Seznam snovi, ki so predmet avtorizacije (Priloga XIV)	:	Ni smiselno
Razred požarne ogroženosti	:	-: -

Seveso III: Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi.	Ni smiselno
---	-------------

Drugi predpisi:

Zakon o kemikalijah
Zakon o varstvu okolja
Uredba o odpadkih
Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo
Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Uradni list RS, št. 72/21, 29/24 in 26/25)
Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu

15.2 Ocena kemijske varnosti

Ni smiselno

ODDELEK 16: Drugi podatki

Položaji, kjer so bile izvedene ustrezne spremembe v primerjavi s prejšnjo različico, so v besedilu besedila označene z dvema navpičnima črtama.

Celotno besedilo drugih okrajšav

ADN - Evropski sporazum o mednarodnem prevozu nevarnih snovi po celinskih vodah; ADR - Sporazum o mednarodnem prevozu nevarnih snovi po cesti; AIIC - Avstralski seznam industrijskih kemikalij; ASTM - Ameriško združenje za testiranje materialov; bw - Telesna teža;

VARNOSTNI LIST

v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z
Uredbo Komisije (EU) 2020/878

BYK-1770

Verzija: 5.1

SDB_SI

Datum revizije: 19.01.2026

Datum zadnje izdaje: 03.02.2023

Datum priprave: 20.01.2026

CLP - Uredba o razvrščanju, označevanju in pakiranju; Uredba (ES) št. 1272/2008; CMR - Karcinogena, mutagena strupena snov ali snov, strupena za razmnoževanje; DIN - Standard nemškega inštituta za standardizacijo; DSL - Seznam domačih snovi (Kanada); ECHA - Evropska agencija za kemikalije; EC-Number - Evropska številka Skupnosti; ECx - Koncentracija, povezana z x% odzivom; ELx - Stopnja obremenitve, povezana z x% odzivom; EmS - Načrt v sili; ENCS - Obstoječe in nove kemične snovi (Japonska); ErCx - Koncentracija, povezana z x% odzivom stopnje rasti; GHS - Globalno usklajeni sistem; GLP - Dobra laboratorijska praksa; IARC - Mednarodna agencija za raziskave raka; IATA - Mednarodno združenje letalskih prevoznikov; IBC - Mednarodni kodeks za gradnjo in opremo ladij, ki prevažajo nevarne kemikalije v razsutem stanju; IC50 - Polovična največja inhibitorna koncentracija; ICAO - Mednarodna organizacija civilnega letalstva; IECSC - Kitajski seznam obstoječih kemičnih snovi; IMDG - Mednarodni kodeks za prevoz nevarnih snovi po morju; IMO - Mednarodna pomorska organizacija; ISHL - Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Japonska); ISO - Mednarodna organizacija za standardizacijo; KECI - Korejski seznam obstoječih kemikalij; LC50 - Smrtna koncentracija za 50% testirane populacije; LD50 - Smrtni odmerek za 50% testirane populacije (srednji smrtni odmerek); MARPOL - Mednarodna konvencija o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij; n.o.s. - Nikjer drugje navedeno; NO(A)EC - Koncentracija brez opaznega (škodljivega) učinka; NO(A)EL - Raven brez opaznega (škodljivega) učinka; NOELR - Stopnja obremenitve brez opaznega učinka; NZIoC - Novozelandski popis kemikalij; OECD - Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj; OPPTS - Urad za kemijsko varnost in preprečevanje onesnaževanja; PBT - Snov, ki je obstojna, se kopiči v organizmih in je strupena; PICCS - Filipinski seznam kemikalij in kemičnih snovi; (Q)SAR - (Kvantitativno) razmerje med strukturo in aktivnostjo; REACH - Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o registriranju, vrednotenju, potrjevanju in omejevanju kemikalij; RID - Pravilniki o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga; SADT - Samopospešujoča temperatura razgradnje; SDS - Varnostni list; SVHC - snov, ki vzbuja veliko zaskrbljenost; TCSI - Tajvanski popis kemičnih snovi; TECI - Tajski seznam obstoječih kemičnih snovi; TRGS - Tehnično pravilo za nevarne snovi; TSCA - Zakon o nadzoru strupenih snovi (ZDA); UN - Združeni narodi; vPvB - Zelo obstojno in se zelo lahko kopiči v organizmih

Dodatne informacije

Informacija v tem Varnostnem podatkovnem listu je pravilna po našem najboljšem znanju, informacijah in prepričanju na dan njene objave. Informacija je zasnovana samo kot napotilo za varno rokovanje, uporabo, obdelavo/predelavo, shranjevanje/skladiščenje, transport, odstranjevanje in izpust in ne sme biti interpretirana kot jamstvo ali specifikacija kakovosti. Informacija se nanaša samo na označeni specifični material in morda ne bo veljavna za tak material, če bo uporabljen v kombinaciji s kakšnim drugim materialom ali postopkom, razen če to ni posebej navedeno v tekstu.

SI / SL